

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 28 marca 2017 r.

Pozycja 67

POSTANOWIENIE

z dnia 23 marca 2017 r.

Sygn. akt Ts 398/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Lech Morawski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej S.A. w sprawie zgodności:

- 1) art. 3 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367, ze zm.) z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 5 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367, ze zm.) z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej podlegających zamianie i trybu dokonywania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej (Dz. U. Nr 41, poz. 250, ze zm.) w zw. z art. 3 ust. 3 oraz w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367, ze zm.) z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 oraz z art. 64 ust. 3 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) art. 2 pkt 2 i 4 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13, poz. 70) z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) **podjąć zawieszone postępowanie,**
- 2) **nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.**

UZASADNIENIE

W sporządzonej przez adwokata i radcę prawnego skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 18 grudnia 2015 r. (data nadania), S.A. (dalej: skarżąca) za-

rzuciła, że art. 3 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367, ze zm.; dalej: u.z.n.) oraz art. 5 ust. 1 w zw. z 3 ust. 3 są niezgodne z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Ponadto skarżąca zakwestionowała § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej podlegających zamianie i trybu dokonywania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej (Dz. U. Nr 41, poz. 250, ze zm.; dalej: rozporządzenie) w zw. z art. 3 ust. 3 oraz w zw. z art. 8 ust. 1 u.z.n., którym zarzuciła niezgodność z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3, a także z art. 64 ust. 2 i 3 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Natomiast wobec art. 2 pkt 2 i 4 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13, poz. 70; dalej: ustawa nowelizująca) skarżąca postawiła zarzut niezgodności z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą. Skarżąca wniosła pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Skarbu Państwa o zapłatę tytułem naprawienia szkody wyrządzonej uprawnionemu akcjonariuszowi (na podstawie umowy skarżąca nabyła wierzytelność akcjonariusza wobec Skarbu Państwa). Wyrokiem z października 2013 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo skarżącej. Wyrokiem z maja 2015 r. Sąd Apelacyjny w W. oddalił apelację skarżącej od orzeczenia wydanego przez sąd I instancji. Następnie skarżąca wystąpiła ze skargą kasacyjną do Sądu Najwyższego od orzeczenia sądu II instancji. W związku z powyższym Trybunał Konstytucyjny, postanowieniem z 17 lipca 2014 r., zawiesił postępowanie w sprawie skargi konstytucyjnej do czasu zakończenia postępowania przed Sądem Najwyższym.

Wyrokiem z listopada 2016 r. Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną skarżącej od wyroku sądu II instancji, o czym skarżąca powiadomiła Trybunał w piśmie z 27 grudnia 2016 r.

Wyrok Sądu Najwyższego z listopada 2016 r. wraz z uzasadnieniem został doręczony Trybunałowi 1 marca 2017 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Ustalenie przez Trybunał, że skarga spełnia wymagania prawem przewidziane i nie występuje okoliczność, o której mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK, uzasadnia – w świetle art. 61 ust. 2 ustawy o TK – nadanie jej dalszego biegu.

Jak ustalił Trybunał, skargę konstytucyjną złożyli w imieniu skarżącej adwokat i radca prawny, którzy przedstawili stosowne pełnomocnictwo. Skarżąca wyczerpała przysługującą jej w sprawie drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w W. z maja 2015 r. jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia. Trybunał stwierdza też, że skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 ustawy o TK. Prawomocny wyrok sądu II instancji został

doręczony skarżącej 21 września 2015 r., zaś skarga konstytucyjna została złożona 18 grudnia 2015 r. (data nadania).

W ocenie Trybunału skarżąca prawidłowo określiła przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK), wskazała, które konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jej zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK), a także obszernie i szczegółowo uzasadniła sformułowane w skardze zarzuty, przedstawiając argumenty na ich poparcie (art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK).

W szczególności skarżąca zarzuciła w skardze, że:

– art. 3 ust. 3 w zw. z art. 5 ust. 1 u.z.n., w zakresie, w jakim „nie przewiduje proporcjonalnej redukcji liczby należących do uprawnionego akcjonariusza akcji spółki konsolidowanej podlegających zamianie w trybie art. 5 ust. 1 u.z.n. w przypadku, gdy wystąpi konieczność redukcji liczby akcji spółki konsolidującej przeznaczonych do zamiany z uwagi na limit akcji spółki konsolidującej określony w tym przepisie”, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, gdyż narusza prawo do równej ochrony konstytucyjnego prawa do własności i innych praw majątkowych;

– art. 5 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 3 u.z.n., w zakresie, w jakim „oznacza, że przedmiotem zamiany realizowanej w trybie art. 5 ust. 1 u.z.n. są wszystkie akcje spółki konsolidowanej należące do uprawnionego akcjonariusza, również wówczas, gdy liczba akcji spółki konsolidującej zaoferowana w zamian uprawnionemu akcjonariuszowi przez Skarb Państwa została zredukowana poniżej parytetu zamiany akcji ustalonego zgodnie z art. 9 u.z.n. ze względu na limit określony w art. 3 ust. 3 u.z.n.”, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, gdyż narusza prawo do równej ochrony konstytucyjnego prawa do własności i innych praw majątkowych;

– przepis § 2 ust. 3 rozporządzenia w zw. z art. 3 ust. 3 oraz w zw. z art. 8 ust. 1 u.z.n. w zakresie, w jakim „w sytuacji przekroczenia limitu liczby akcji spółki konsolidującej przeznaczonych do udostępnienia uprawnionym akcjonariuszom i uprawnionym pracownikom wskazanego w art. 3 ust. 3 u.z.n., wprowadza mechanizm redukcji jedynie liczby akcji spółki konsolidującej, bez odpowiadającej jej redukcji liczby akcji spółki konsolidowanej będących przedmiotem zamiany realizowanej w trybie art. 5 ust. 1 u.z.n.”, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, ponieważ narusza konstytucyjne prawo do równej ochrony własności i innych praw majątkowych, z art. 64 ust. 3 Konstytucji – gdyż dokonuje ingerencji w sferę konstytucyjnie chronionych praw majątkowych mocą przepisów aktu wykonawczego, a także z art. 64 ust. 2 i 3 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji – narusza bowiem wskazane wyżej konstytucyjne prawa uprawnionego akcjonariusza przepisem aktu wykonawczego naruszającym delegację ustawową do jego wydania;

– art. 2 pkt 2 i 4 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy nowelizującej, w zakresie, w jakim „znajdują one zastosowanie do realizacji prawa do zamiany akcji również przez tych spośród uprawnionych akcjonariuszy, których prawo do zamiany akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej powstało przed wejściem w życie ustawy nowelizującej”, są niezgodne z art. 64 ust. 1 i 2 w zw. z art. 2 Konstytucji, przez to, że narusza[ją] konstytucyjną ochronę niewadliwie nabytego prawa podmiotowego do zamiany (nabycia) akcji na zasadach obowiązujących w dniu jego powstania po stronie tych akcjonariuszy, którzy przed wejściem w życie wskazanej ustawy nabyli prawo do zamiany akcji stosownie do art. 5 ust. 1-3 u.z.n. w brzmieniu pierwotnym.

Skarżąca wypełniła również pozostałe wymogi określone w art. 53 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 2 ustawy o TK.

Skoro zatem złożona skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w ustawie o TK, zasadne było nadanie jej dalszego biegu.